

ЛИСИЦА СЕ ОСВЕТИЛА ВУКУ

Једна лисица умијеси од земље колаче, и испекавши их намаже их медом, пак онда тијем колачима дође к тучарима и заиште једно туче у њих, а она њима да да меденијех колача. Тучари јој не шћену дати тучета, него јој кажу да иде к свињарима, да ће јој они дати прасе. Онда она отиде к свињарима и заиште у њих једно прасе, а она њима да да меденијех колача. Свињари јој не шћену дати прасета, него је пошљу ка говедарима, да ће јој они дати теле. Онда она отиде ка говедарима и заиште у њих једно теле, а она њима да да меденијех колача. Говедари јој не шћену дати телета, него је оправе ка коњушарима, да ће јој они дати ждријебе. Онда она дође и ка коњушарима, па заиште и у њих да би јој дали једно ждријебе за медене колачиће. Коњушари јој даду једно ждријебе, а она њима колаче, али им добро прикричи да ни по што не ломе колача док она не пријеђе преко оног брда. Они је послушају, али кад последије преломе и загризу, виде да су колачи од земље и да их је лисица преварила, пак онда одмах за њом у поћеру, али она бијаше већ далеко умакла на својој добити, те се они врате празни и уморни натраг. Лисица дошавши својој кући метне ждријебе у кошару, и стане га тимарити: сваки дан му је доносила травице зелене и водице студене, али кад би год полазила по траву и по воду, свагда би прикричила ждребету да пази на њезин глас и на њезине ријечи:

“Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице”, па ни на какав други глас да не отвора врата на кошари. Једном дође вук који је више пута слушао како лисица ждребету виче да отвори врата, па стане и он својим крупнијем гласом викати:

“Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.”

Али ждријебе позна да то није онај танки глас лисичин, па му не шће отворити, а вук кад то види, сакрије се за сјек од кошаре. Мало времена за тијем постоји, ал ето ти лисице с водом и са травом. Како дође пред кошару стане по обичају на вратима танко говорити:

“Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.”

Ждријебе познавши глас њезин одмах јој отвори, пак стане приповиједати како је неко долазио и говорио као и она да му отвори врата, али крупнијем гласом, и како оно није шћело отворити. Онда лисица рече:

“Не отворај ни по што на крупан глас, већ на врло танак.”

Сјутрадан кад лисица опет отиде по воду и траву, дође вук који је за сјеком слушао сав њихов разговор, па се стисне што је већма могао и почне врло танкијем гласом:

“Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.”

Јадно ждријебе превари се па отвори врата, а вук њега за врат те га ували и свега поједе, само главу и реп остави, па онда отиде а врата се на кошари за њим затворе као што су и била. Кад послѣ дође лисица, по обичају стане звати:

“Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.”

Али нити се ко јавља нити врата отвора. Онда она провири кроз брвна и кад опази у кошари само главу и реп од ждребета, одмах се своме јаду досјети, те обије врата и ставе ридати и нарицати над мртвом главом ждребетом, а најпослије од тешке туге и жалости отиде па се умртви на путу. Мало за тијем удари онуда један чоек с колима, и наставши лисицу на путу дигне је и баци у кола мислећи кад дође кући да је одере. Овај је чоек имао у колима у торби три сирца. Лисица која се била утајала, дигне се полако пак извуче сва три сирца из торбе, па побјегне с њима. Кад подобро умакне, а она поједе два сирца одмах, а трећи натакне на врат, па онда пође даље. Идући тако сукоби се с вуком, који јој је ждријебе ујио, а вук кад види у ње сирац запита је откуда јој, а она му одговори да је излокала из воде.

“А ђе је та вода?” запита опет вук, а лисица му рече:

“Ходи, ја ћу ти показати.”

То бијаше око поноћи о уштапу, и небо бијаше ведро. Лисица доведе вука на једну воду, и показавши му у води мјесец, рече:

“Ено видиш колики је сирац у води, него лочи, па ћеш га излорати као и ја свој што сам излокала.”

Онда сиромаш вук лочи, лочи, док му тргне вода назад. Лисица му онда јаму затисне, па му рече:

“Лочи, вујо, сад ћеш излорати.”

А вук сиромаш опет лочи, лочи, док му вода тргне и на уши. Лисица му затисне ч уши, па му опет рече:

“Лочи, вујо, сад ћеш излорати.”

А вук сиромаш опет лочи, лочи, док му тргне вода на нос и на уста. Онда му лисица затисне и нос и уста, па узјаше на њ и рече да је болесна и да не може ићи, већ да је он носи. Јадни вук почне је носити, а она отегне пјевати:

“Болан здраву носи, болан здраву носи.”

И кад је она ово једнако понављала, запита је вук:

“Шта ти, тето, говориш?”

А она му каже:

“Ништа, вујо, бунацам.”

Па опет удеси:

“Болан здраву носи, болан здраву носи;” и тако једнако до пред једну кућу у којој су били сватови. Чујући сватови што лисица говори, изиђу пред кућу и почну хвалити њезину пјесму, а она им каже да би и боље пјевала да их хоће пустити у кућу а за тијем и на таван. Сватови их пусте. Пошто вук с тешком муком изнесе лисицу на таван, који је био од лјесе, она онда отвори све јаме вуку, и излије се сва вода из њега те полије доље сватове. Сватови полете на таван, лисица скочи с тавана и утече, а јаднога вука свега испребијају. Кад се послије састану вук и лисица, запита једно друго како утече; вук одговори да је сав испребијан и да је једва утекао; тако и лисица рече. Сад лисица позове вука да прескакују преко једне стожине сијенске, која је онђе близу била. Вук је и то послуша наопако по себе. Пошто неколико пута прескоче, рече лисица вуку да добро не прескакује, да превећ на страну скаче, а не управо изнад стожине. Онда он пође да прескочи управо изнад стожине, те се на њу набодје. Лисица видећи то обесели се врло и рече вуку:

“Мичи, вујо, мичи, сад ћеш саћи.”

А вук мичући доћера до дна стожине; онда га она остави светећи му се:

“Одавно ја око тебе дерем опанке; јер си ти моје ждријебе ујио.”

